

Forfatter: Bording, Anders

Titel: Udrag fra Digte. - 1984

Citation: Bording, Anders: "Digte. - 1984", i Bording, Anders: *Digte. - 1984*, udg. af ERIK SØNDERHOLM, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, 1984-86, s. XXX.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-bording01val-shoot-idm140114470179344/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Digte. - 1984

Der er – og jeg skal være den første til at beklage det – anvendt alt for megen tid på at afgøre, om skriveren benytter store eller små bogstaver i begyndelsen af ord; der fandtes på dette område overhovedet ingen regler, selv ikke person- eller stednavne kunne være sikre på at blive båret med et stort bogstav; vanskeligheden består i, at ifølge teorien findes der store og små bogstaver, men langt de fleste skrivere udnytter ikke til fulde denne forskel, og mange undgår omtrent konsekvent at benytte visse store bogstaver; B, D, F, K, M, V, W er særlig udsatte for fare, ligesom S, hvis frekvens nok er større; det normale er, at disse skrivere, der afgjort er i flertal, vælger den lille bogstavtype, som de så skriver en smule større, hvilket anbringer perfektionistfilologen i et uløseligt millimeterdilemma, som er en bedre sag værdig; efter tredive års erfaringer med dette særlige problem, som er »ey værd en Hækte«, vil jeg ganske enkelt anbefale, at man går over til den af Svend Grundtvig anvendte praksis i »Danmarks gamle Folkeviser«, hvor han gennemfører små begyndselsbogstaver bortset fra sted- og personnavne. Skulle der om hundrede år dukke det menneske op, som drevet af brændende erkendelsestørst vil undersøge problemet om store og små bogstavers frekvens i det syttende århundrede, vil han alligevel under alle omstændigheder være tvunget til at gå til håndskrifterne og få grå hår af den her skitserede tilstand. Men som sagt, i denne udgave gennemføres endnu engang dette princip om nøjagtighed også i denne henseende, men jeg vil tilstå og forsikre læseren om, at afgørelserne i tvivlstilfælde beror på øjemål og ikke på millimeterafgørelser.

Til slut i dette afsnit vil jeg med en klædelig forsagthed bede læseren om overbærenhed med den ortografiske vilkårlighed, ja totale inkonsekvens, som her bliver så iøjnefaldende på grund af de mange og helt uens kilder; det syttende århundredes skrivende mennesker kendte ikke til sligt pedanteri at skrive det samme ord ens to gange i træk; læseren vil derfor kunne opleve det samme ord skrevet på forbløffende mange måder på yderst kort afstand i samme tekst skrevet af samme skriver, som for eksempel: oc/och/og, man/mand, dend/den osv. Jeg skal tilstå, at jeg såvel under gennemlæsning af trykmanuskriptet som ved diverse korrekturer gang på gang er kommet i tvivl om rigtigheden af det skrevne og har trøttet bibliotekets ekspedition med bestillinger til kontrol af dette galimatias, men desværre forblev uoverensstemmelseerne stående. Den samme tilfældighed præger trykkene, men sætternes opfindsomhed i denne henseende er mere beherstket. Som ved spørgsmålet J/I bør læseren derfor gennemgående tro på det ofte forvirrende ortografiske billede uden dog at forfalde til en tyrkeretro derpå, for det kan næppe undgås, at der et steds har indsneget sig et farligt oc i stedet for et och.

III. *Interpunktion*: Såvel tryk som håndskrifter har en efter vores norm (selv den liberaleste) helt vilkårlig tegnsætning; også den er respekteret i udgaven, skønt en moderne interpunktion undertiden ville lette læsningen og befri kommentaren for en del stof; da det imidlertid kan få ganske anderledes følger for tolkningen af en tekst at flytte rundt på tegn, er de under alle omstændigheder bevaret; det må overlades læseren i de fleste tilfælde at tolke sådanne steder, først